

صنعت نساجی در پیچ و تاب تأمین مواد اولیه

اولیه پتروشیمی اختصاص داشت. وی گفت: سال ۹۷ تقاضاهای فراوان و کاذب برای مواد اولیه نساجی در مجتمع‌های پتروشیمی وجود داشت که پس از ظرفیت‌سنجی واحدهای پلی‌استر (برحسب تعداد ماشین‌آلات نصب شده در کارخانه‌ها)، نیاز واقعی مشخص شد. مدیرکل دفتر نساجی، پوشاک و سلولزی وزارت صنعت اضافه کرد: تولید مجتمع‌های پتروشیمی به مراتب بیشتر از نیاز صنایع نساجی است لذا برای مجتمع پتروشیمی تندگویان کف عرضه (هفته‌ای شش هزار تن) را مشخص کرده‌ایم. وی به «طرح افق» هم اشاره کرد که براساس آن تمام خریداران مواد پتروشیمی باید نسبت به ثبت فروش و درج صحیح قیمت محصولات تولیدی خود در سامانه جامع تجارت اقدام نمایند. وی با عنوان این مطلب که عرضه مناسب مواد اولیه صنایع نساجی در بورس توسط به خوبی انجام نمی‌شد متذکر شد: طی ۹ ماهه گذشته پتروشیمی تندگویان ۳۲۰۰ تن در هفته مواد اولیه صنایع نساجی (گرانول پت) را عرضه کرده و فقط سه هفته این میزان شش هزار و ۵۰۰ تن در هفته بوده است. مهندس محرابی یادآور شد: پتروشیمی تندگویان گرانول پت را در بورس عرضه می‌کند، اما طبق قراردادهای وجود، زمان تحویل از یک ماه تا سه ماه اعلام شده که این امر بر قیمت‌ها اثرگذار است. این مقام مسئول اذعان داشت: کف عرضه

رشد و توسعه خوبی دست یافته است. به گفته وی، واحدهای ریسندگی با ظرفیت کامل کار می‌کنند و در بحث تحویل نخ‌ها به صورت نقدی پول می‌گیرند و یک ماه بعد، سفارش را تحویل می‌دهند. این مقام مسئول تأکید کرد: سال گذشته ظرفیت ریسندگی کارخانجات ۴۸ هزار تن بود و ظرفیت تولید پوشاک نیز حدود ۲۰-۲۵ درصد افزایش یافته است که همگی مشغول فعالیت هستند. مهندس محرابی در پاسخ به این سوال که نیاز واحدهای نساجی به پنبه چه میزان است؛ گفت: تا سال گذشته به حدود ۱۲۰ هزار تن پنبه نیاز داشتیم که با توجه به افزایش ظرفیت واحدهای تولیدی و بهره‌برداری از طرح‌های توسعه در پایان سال گذشته، ۹۸ هزار تن واردات و ۶۰ هزار تن نیز پنبه تولید داخل مصرف شد که با توجه به افزایش نرخ ارز؛ پنبه وارداتی گران‌تر است و نیازی به تعرفه ندارد. مدیرکل دفتر نساجی، پوشاک و سلولزی وزارت صنعت، ضمن بیان این نکته که قیمت واردات پنبه ۱۰ هزار تومان گران‌تر از پنبه تولید داخل است و افزایش تعرفه واقعاً هیچ توجیهی ندارد، افزود: با توجه به تحریم، مشکلات انتقال پول و ... واردات پنبه به دشواری انجام می‌شود لذا به وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرده‌ایم تمام پنبه‌های تولید داخل را خریداری خواهیم کرد. بخش دیگر سخنان مهندس محرابی به مواد

برنامه گفتگوی ویژه خبری شبکه دو سیما به بررسی شرایط تهیه و تأمین مواد اولیه صنایع نساجی، اختصاص داشت. میهمانان این برنامه مهندس افسانه محرابی - مدیرکل دفتر نساجی، پوشاک و سلولزی وزارت صنعت - ، دکتر علیمردان شببانی - عضو هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران و ابراهیم هزار جریبی - مجری طرح پنبه کشور به صورت حضوری در استودیو حضور داشتند. همچنین علی جدی - رئیس کارگروه نساجی و نایب رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس - ، سیدرضا قاسمی شهری - مدیرعامل شرکت پتروشیمی شهید تندگویان - و رضا محتشمی‌پور - معاون عملیات و نظارت شرکت بورس کالای ایران - به صورت تلفنی پاسخگوی پرسش‌ها بودند.

در ابتدای برنامه، مهندس افسانه محرابی - مدیرکل دفتر نساجی، پوشاک و سلولزی وزارت صنعت - ضمن انتقاد به پخش برخی گزارش‌های خبری از صدا و سیما پیرامون وضعیت نامساعد واحدهای نساجی گفت: با مجموعه‌هایی مصاحبه می‌شود که مشخص نیست چند سال از تعطیلی آنها می‌گذرد با چه مشکلاتی مواجه بوده‌اند؛ لذا پیشنهاد می‌کنم صحت و سقم این موارد با انجمن‌ها و تشکل‌های بخش خصوصی نساجی مورد بررسی قرار گیرد زیرا صنعت نساجی طی چند سال اخیر، علی‌رغم تمام مسائل و مشکلات به

پرسید: مبنای قیمت هفتگی مواد اولیه پتروشیمی که براساس کاهش یا افزایش نرخ ارز اعلام می‌شود؛ چیست؟ این چه قانونی است که محصول تولید داخل بر مبنای دلار و یورو عرضه شود؟!

حرکت رو به رشد پنبه شروع شده است

ابراهیم هزار جریبی - مجری طرح پنبه کشور - که به نمایندگی از وزارت جهاد کشاورزی در این برنامه حضور داشت؛ در مورد عقب‌ماندگی تولید و افزایش واردات پنبه اظهار داشت: میانگین واردات پنبه در چند سال اخیر ۶۰-۶۵ هزار تن بوده و استثنائاً سال گذشته به دلیل تبعات تحریم ۹۸ هزار تن واردات انجام شد.

وی یادآور شد: از دلایل افت تولید پنبه در ایران می‌توان به وجود دلارهای ارزان در خدمت واردکنندگان پنبه، توجه صنعتگران نساجی به پنبه‌ها وارداتی و از بین رفتن تعرفه واردات اشاره کرد و به این ترتیب سیصد هزار هکتار زمین پنبه به ۷۰ هزار هکتار در اوایل دهه ۹۰ رسید. هزار جریبی خاطرنشان کرد: پنبه در برنامه ستاد اقتصاد مقاومتی قرار گرفت و به این ترتیب مانع نزول کشت پنبه در کشور شدیم و می‌توان گفت به حدود ۴۰ درصد خودکفایی در تولید پنبه رسیده‌ایم.

وی ضمن اعلام این مطلب که حرکت رو به رشد پنبه شروع شده افزود: تولید پنبه به ۴۰ هزار تن هم رسید و در حال حاضر این رقم ۷۰ هزار تن است و در سال جاری طبق پیش‌بینی‌ها، ۸۰ هزار تن پنبه تولید خواهد

در پاسخ به این سوال که آیا خواسته صنایع نساجی، کاهش تعرفه واردات پنبه است؛ گفت: درخواست صنعتگران نساجی، تأمین به موقع مواد اولیه مورد نیاز است با تلاش‌های فراوان وزارت صنعت و انجمن صنایع نساجی ایران، تعرفه واردات پنبه از ۲۰ درصد به ۵ درصد رسید ولی همچنان چوب هزینه‌های بی‌منطق و بی‌اساس را می‌خوریم در حالی که تعرفه پنبه در کشورهای رقیب، صفر درصد است!

دکتر شیبانی تصریح کرد: متأسفانه تعرفه واردات پنبه بر مبنای ارز نیمایی لحاظ می‌شود که بار بسیار سنگینی بر دوش صنعتگران محسوب می‌شود.

وی خطاب به مجری طرح پنبه کشور گفت: بارها در جلسات انجمن صنایع نساجی ایران حضور داشته‌اید و از نزدیک درد دل‌های صنعتگران نساجی را شنیده‌اید، لذا اقدامات لازم جهت تأمین مواد اولیه را اعلام نمایید تا صنعتگران بخش خصوصی نساجی آن را انجام دهند ولی تخصیص تعرفه بر کالاهایی که در کشور تولید نمی‌شوند، راه چندان درستی نیست! عضو هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران یادآور شد: در پنبه با مشکل کمبود تولید مواجهیم اما با همت جوانان توانمند ایرانی در زمینه تولید مواد اولیه پتروشیمی با هیچ کمبودی روبرو نیستیم اما مواد اولیه پلیمری ابتدا باید به واحدهای داخلی عرضه و مازاد آن در قالب خام فروشی به سایر کشورها صادر شود.

دکتر شیبانی در پایان از مسئولان پتروشیمی

پلی پروپیلن توسط پتروشیمی‌ها، هفته‌های ۸۵۹۰ تن است که برخی پتروشیمی‌ها در برخی هفته‌ها و گریدهای مشخص، هیچ عرضه‌ای ندارند در صورتی که باید برنامه هر صنعتی کاملاً مشخص باشد تا در صورت کمبود مواد پلیمری داخلی، صنعتگران نساجی بتوانند نیاز خود را از طریق واردات تأمین نمایند.

چالش‌های تهیه مواد اولیه پتروشیمی

دکتر علیمردان شیبانی - عضو هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران - نیز بیان داشت: سال‌های نه چندان دور، ۲۷۰ هزار تن پنبه صادر می‌کردیم اما متأسفانه امروزه تولید پنبه در بهترین حالت ۵۰ تا ۶۰ هزار تن است و مسئولان وزارت جهاد کشاورزی باید دلایل این عقب‌ماندگی را توضیح دهند.

وی ادامه داد: با توجه به نصب و راه‌اندازی ماشین‌آلات جدید در کارخانه‌های نساجی، به حداقل ۱۹۰-۲۰۰ هزار تن پنبه نیاز داریم که به گفته خانم محرابی، ۶۰ هزار تن پنبه توسط واحدهای داخلی تأمین می‌شود اما باید حدود ۱۳۰-۱۲۰ هزار تن پنبه وارد شود اما کمتر کسی از چالش‌ها و مشکلات واردات پنبه باخبر است... دکتر شیبانی در مورد کیفیت پنبه‌های تولید داخل اذعان داشت: تا آخرین گرم پنبه‌های تولید داخل توسط واحدهای نساجی مصرف شده‌اند، شاید کیفیت پنبه داخل به سطح پنبه‌های مرغوب سایر کشورها (مانند مصر) نرسد ولی مشکل اصلی ما کمبود پنبه است. عضو هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران

فروش سلف و عرضه عادی هفتگی، ۴۱۸ هزار تن به بورس عرضه کردیم یعنی ۱۰۶ درصد از تولیدات به بازار داخلی اختصاص یافت. در گرید نساجی، ۴ درصد مازاد بر کف عرضه که برای ما تعیین کردند، کالا به بورس تحویل دادیم.

دکتر شیبانی گفت: درد اینجاست که آذر سال ۹۸، قیمت یک کیلوگرم پلی پروپیلن ۹۸۰۰ تومان بود اما آذر امسال به ۳۱ هزار و ۲۵۶ تومان رسید! یعنی ۴۰۰ برابر افزایش قیمت! کدام صنایع پایین دستی این چنین قیمت‌ها را بالا می‌برد؟! شرایط به نحوی است که ناچاریم به دلیل عرضه قطره چکانی در بورس تا ۶۰ درصد با همکاران خود رقابت کنیم... وی متذکر شد: مشکلات ما به پتروشیمی تندگویان محدود نمی‌شود و در زمینه تهیه پلی پروپیلن هم با چالش‌های بسیاری مواجهیم. بارها در جلسات مشترک با متولیان پتروشیمی اعلام کرده‌ایم هر هفته حداقل ۸۴۰۰ تن پلی پروپیلن باید در بورس کالا عرضه شود تا زمانی که این میزان عرضه می‌شود، کوچک‌ترین مشکلی نداشته‌ایم اما امروز این رقم به سه هزار تن هم می‌رسد. قاسمی شهری، بی‌نظمی پتروشیمی تندگویان در عرضه مواد اولیه را رد کرد و گفت: ماه‌هایی که با مشکلات فنی روبرو بودیم، کف عرضه را رعایت کرده‌ایم و مستندات آن وجود دارد و در صورت عدم اصلاح سامانه بهین‌یاب این قبیل مشکلات همچنان وجود دارد...

رضا محتشمی‌پور - معاون عملیات و نظارت شرکت بورس کالای ایران - گفت: حجم کالایی که امسال پتروشیمی تندگویان در بورس عرضه کرده، چندین درصد افزایش داشته است لذا این نکته که مواد اولیه عرضه نشده، صحیح نیست. البته طی یک‌ماه گذشته به دلیل مشکلات فنی پتروشیمی تندگویان، بیشتر از کف اعلامی عرضه نکرده است.

وی معتقد بود که پتروشیمی تندگویان تمام تولیدات خود را در بورس کالا عرضه کرده است.

تهیه و تنظیم: اکرم باقری توستانی

جدی، میل بازار مصرف به پنبه‌های تولید داخل را به دلیل افزایش نرخ ارز دانست و گفت: به این ترتیب انگیزه کشاورز جهت کشت بیشتر پنبه افزایش یافته است پس تنها دلیل افزایش حجم تولید پنبه ناشی از برنامه‌ریزی راهبردی وزارت جهاد کشاورزی نیست و در سال‌هایی که با جهش نرخ ارز روبرو بوده‌ایم و توجیه واردات به شدت کاهش می‌یابد، تولید پنبه داخلی برای مصرف واحدهای ریسندگی، بافندگی و ... افزایش پیدا می‌کند.

نایب رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس در مورد کیفیت پنبه‌های ایرانی ابراز داشت: موارد مصرف پنبه در صنایع نساجی متنوع است و نمی‌توان گفت چون کیفیت پنبه کشور از نظر یکنواختی یا طول الیاف با پنبه برخی کشورها قابل مقایسه نیست پس نمی‌توان از پنبه داخلی استفاده کرد زیرا در طیف گسترده‌ای از تولید نخ، پنبه‌های ایران به آسانی قابل مصرف هستند به طوری که از ۱۲۰ هزار تن تولید داخل، حدود ۸۰-۹۰ هزار تن قابل بهره‌گیری کارخانه‌های نساجی هستند. جدی ضمن انتقاد از تعرفه پنج درصدی واردات پنبه یادآور شد: معمولاً در اغلب کشورهای دنیا، تعرفه‌ای بر واردات مواد اولیه وضع نمی‌شود و مشکل تولید پنبه در ایران، دلایل دیگری دارد. مشکل ما در زمان و میزان واردات است. به این معنی که حجم قابل توجهی پنبه روی دست کشاورز پنبه‌کار باقی مانده ولی در همان حال رقم بالایی واردات پنبه صورت می‌گیرد و بازار داخلی با آشفتگی و اختلال مواجه می‌شود.

کف عرضه را ما تعیین نمی‌کنیم

سیدرضا قاسمی شهری - مدیرعامل شرکت پتروشیمی شهید تندگویان - گفت: کف عرضه را ما تعیین نمی‌کنیم بلکه صنایع پایین دستی، قیمت را به ما اعلام می‌نمایند براین اساس طی ۹ ماه ابتدای سال جاری، تمام تعهدات خود را در مورد عرضه مواد اولیه انجام دادیم و طبق آمار ۳۹۴ هزار تن تولید داشتیم که با احتساب

شد؛ همچنین قرار است در سال آینده سطح زیرکشت پنبه به ۱۲۰ هزار هکتار برسد.

هزارجریبی از رونق بذر پنبه در کشور به دلیل واردات بذور استاندارد و مرغوب خبر داد و گفت: یکی از سیاست‌های حمایت از کشت پنبه داخلی، «سیاست تعرفه‌ای» است. در سال‌های گذشته بالغ بر ۱۵۰ کارخانه پنبه پاک‌کنی در کشور وجود داشت اما به دلیل حذف تعرفه واردات پنبه اغلب آنها تعطیل شدند و در حال حاضر ۷۰ کارخانه با ظرفیت پایین به فعالیت ادامه می‌دهند. مجری طرح پنبه کشور نسبت به نادیده گرفتن کارخانه‌های پنبه‌پاک‌کنی به‌عنوان واسطه میان کشاورزان پنبه‌کار و واحدهای ریسندگی انتقاد کرد و گفت: متأسفانه سه فرآورده مهم پنبه یعنی «روغن»، «کنجاله» و «لینتر» کمتر مورد توجه قرار می‌گیرند.

وی در پاسخ به این سوال که چه زمانی قادر به رفع نیاز واحدهای نساجی به پنبه هستید؛ گفت: طبق برنامه‌ریزی‌های سند چشم‌انداز توسعه، قرار است در سال ۱۴۰۴ به خودکفایی در تولید پنبه برسیم. هزارجریبی، «وضع تعرفه بر پنبه وارداتی» و «مساعدت واحدهای نساجی در تسریع رشد کمی و کیفی پنبه تولید داخل» را به فعالان صنعت نساجی پیشنهاد کرد و گفت: این مدل با موفقیت در تولید ماکارونی، چغندر قند و گوجه فرنگی در حال اجراست و اقداماتی نیز در حوزه پنبه انجام داده‌ایم.

انتقاد از تعرفه پنج درصدی واردات پنبه

علی جدی - رئیس کارگروه نساجی و نایب رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس - ابراز داشت: در کشور ما میزان مصرف پنبه تقریباً دو برابر حجم تولید این محصول است ولی هنوز برنامه حمایتی منظم و تعریف شده‌ای برای کشاورزان وجود ندارد تا کشاورزان به تولید و کشت بیشتر پنبه ترغیب شوند؛ پس برای رشد تولید پنبه، نیازمند برنامه منسجم و کاربردی هستیم تا کشاورزان را تحت حمایت خود قرار دهد.